Peygamberler arasında derece farkı var mı yok mu

İddia I: Bakara 285. “Allah’ın elçisi ve mü’minler, Rabbinden ona indirilene iman ettiler. Her biri Allah’a, Meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine inandılar. ‘O’nun elçileri arasında ayırım yapmayız’ ve ‘İşittik, itaat ettik, bağışlamanı dileriz rabbimiz, gidiş sanadır’ dediler.”

Bakara 253. “O Peygamberlerin kimini kiminden üstün kıldık.”

Bu iki âyette çelişki var. İlk âyette Peygamberler arasında fark yok deniliyor. İkinci âyette ise, var deniliyor.

Cevap: İlk olarak, bu âyetlere benzer âyetler tüm Kur’ân boyunca mevcuttur. Dediğimiz âyetlere baktığımızda dikkat çeken şöyle bir durum var: Farkın olmadığını söyleyen tüm âyetlerde insan konuşuyor, ‘ayrım yapmayız’ diyor. [1] Ama derece farkından bahseden tüm âyetlerde Allah konuşuyor. [2] Buna göre Allah ayrım yapıyor ama biz yapamayız diyebiliriz, bu durumda hiçbir çelişki yoktur.

İkinci olarak, bu âyetler farklı şeylerden bahsediyor. İlk âyette Müslümanların her Peygambere ayrım yapmadan inanması gerektiği söyleniliyor. İbn Abbâs bu konuda şöyle rivâyet ediyor:

“Bir grup Yahudi, Peygamber Efendimize geldi ve ona Peygamberlerden kimlere iman ettiğini sordular. Resûlüllah (s.a.v.) de onlara: “Bakara 136’yı sonuna kadar okudu.
Resûlüllah Îsâ (a.s.)’ı da zikredince, Yahudi topluluğu onun Peygamberliğini inkâr ettiler ve ‘Biz, Îsâ’ya ve ona iman edene de iman etmeyiz’ dediler. Bunun üzerine de Allah Teâlâ Mâide 59’u indirdi. Yahudiler ve Hristiyanlar, bu Peygamberlerden bazılarına iman edip bazılarını da küfürde görerek Peygamberlerin arasını ayırmış oluyorlar ve bile bile birbirlerini dahi yalanlıyorlardı. Mü’minler ise, Peygamberlerin hiçbirisinin arasını ayırmayıp onların hepsine ve onlara indirilen bütün kitaplara iman ederler.” [3]

İkinci âyette ise, Peygamberler arasındaki üstünlükten bahsediliyor. Mesela Peygamber efendimiz tüm Peygamberlerden üstündür. [4]

İddia II: Hz. Peygamber pek çok hadiste kendisini başka Peygamberlere üstün tutmamayı emretmiştir. [5] Bu da Bakara 253 ile çelişmektedir.

Cevap: İlk olarak, Peygamberimiz bu sözleri âyetten önce söylemiş olması muhtemeldir.

İkinci olarak, Peygamber alçak gönüllülükten söylemiş olabilir fakat biz açık şekilde onun en büyük Peygamber olduğunu biliyoruz.

Kaynaklar

1. Bakara, 2/136; Âl-i İmrân, 3/84.

2. İsrâ, 17/21, 55.

3. Muhammed Bilal Nâdir, Tefsîr-i Nâdirî, Bakara, 2/136 tefsiri.

4. https://www.islamveihsan.com/peygamberlerin-dereceleri.html/amp

5. Ebû Dâvûd, Es-Sünen, Sünnet, 13.